

Viljelijätukikoulutus 3.4.2025 klo 10–12

Satakunnan kuntien maaseutupalvelut ja Satakunnan ELY-keskus

Kysymykset ja vastaukset

1. Ennakkokysymys: Jos kylvöaika on ennen 15.4., miten kasvipeitteisyysvaatimus joustaa?

Jos ei säilytä kasvipeitteisyyttä lohkolle 15.4. asti, pitää Vipussa syysilmoituksen muutosaikana (10.4.–13.5.) lisätä rasti kyseiselle lohkolle kohtaan ”En hae talviaikaisen kasvipeitteisyyden tukea”, jolloin lohkolle ei kasvipeitteisyydestä makseta. Ehdollisuuden vähimmäismaanpeitteen säilytysaikahan on päättynyt jo 31.12.

2. Miten ilmoitetaan pellolle vaihdettavien sähkötolppien paikat, jos kohdat kuitenkin kylvetään? Merkitäänkö kylvetyksi?

Jos vanhat sähkötolppien alat eivät ole kuuluneet peruslohkoon, ne voi kylvön myötä ottaa mukaan peruslohkoon ns. muotoa parantavina muutoksina. Eli suoristaa lohkon reunan rajakorjauksella tai poistaa saarekkeen. Toisin päin, jos peruslohkolle tulee uusia sähköpylväitä ja leveitä haruksia, joiden ympäriltä alaa jää selkeästi kokonaan pois viljelystä, viljelemättömät alat pitäisi poistaa peruslohkon pinta-alasta rajakorjauksella. Sähkötolpat voivat sisältyä kasvulohkon alaan, jos ne eivät estä kylvämistä.

3. Sucros uudisti Agriportal-sovelluksen Crop Connectiin. Onko vanha sovellus vielä hyväksytty tuholaisseurantaan tai onko uusi jo hyväksytty tällaiseksi apiksi?

Agriportal on edelleen hyväksytty sovellus. Uusia hyväksyttyjä sovelluksia ei ole vuoden 2025 sitoumusehtoihin lisätty.

4. Kuinka niitä kuvia saa otettua etukäteen Vipu-mobiiliin? Pitää ilmeisesti mennä oikealle lohkolle ja siellä näpsiä kuvat ja tallentaa johonkin? Kuinka ne sitten saa kaivettua sieltä, jos kysely tulee?

Vipu-mobiililla otetut vapaakuvat tallentuvat sille lohkolle, jolla ollaan. Vapaakuvan pystyy lisäämään myöhemmin selvityspyynnön vastaukseksi, jos kuva on otettu selvityspyynnöllä vaadittuun aikaan.

5. Mitkä pellon ehdot muuttuvat, jos jatkossa luonnonhoitonurmi muuttuu pysyväksi nurmeksi?

Lohkon muuttuminen pysyväksi nurmeksi ei välttämättä käytännössä vaikuta kovinkaan paljon, mutta joitakin huomioitavia asioita siihen liittyy. Ensinnäkin on hyvä muistaa, että tukikelpoinen maatalousmaa jakautuu kolmeen osaan: peltoon, pysyvään nurmeen ja pysyviin kasveihin. Osa ehdollisuuden vaatimuksista lasketaan pelkästään peltoalasta tai pellon ja pysyvien kasvien yhteisalasta, eli pysyvää nurmea ei aina huomioida laskennassa.

Tästä johtuu, että pysyvä nurmi vaikuttaa ehdollisuuden kasvipeitteisyysprosentin ja viljelyn monipuolistamisen pinta-alojen laskentaan. Käytännössä se tarkoittaa:

Pysyvä nurmi ei ole mukana pinta-alassa, josta lasketaan ehdollisuuden 33 % kasvipeitteisyysvaatimus, eikä se kelpaa myöskään täyttämään kyseistä kasvipeitteisyysvaatimusta. Ekokärjestelmätuessa pysyvä nurmi kuitenkin kelpaa talviaikaisen kasvipeitteisyyden

toimenpiteeseen, jota on mahdollista saada kaikelle maatalousmaalle. Ekojärjestelmätuessa pysyvät nurmet tulee säilyttää muokkaamattomina 1.5. asti, siis kauemmin kuin peltomaat, jotka säilytetään 15.4. asti.

Viljelyn monipuolistamisessa pysyvän nurmen (ja pysyvien kasvien) alat eivät ole mukana pinta-alassa, josta lasketaan pääkasvin ja muiden kasvien prosenttiosuudet. Pysyvää nurmea ei myöskään lasketa kasviksi. Jos siis tilalla on esim. kauraa ja luonnonhoitonurmea, joka on muuttunut pysyväksi nurmeksi, on tilalla viljelyn monipuolistamisen näkökulmasta vain yhtä kasvia.

Entistä useammalle tilalle muodostuu tästä vuodesta alkaen pysyvää nurmea, kun luonnonhoitonurmetkin alkavat kerryttää nurmivuosia. Sen vuoksi on hyvä tiedostaa, mitä tarkoittaisi mahdollinen pysyvän nurmen ennallistamisvaatimus, ja toisaalta miksi siitä ei ole tarpeen liiaksi huolestua:

Jos pysyvän nurmen määrä suhteessa maatalousmaan määrään laskisi yli viisi prosenttia koko maan tasolla, otettaisiin käyttöön ennallistamisen menettely. Silloin olemassa olevia pysyviä nurmia ei saisi ottaa muuhun käyttöön. Ennallistamisen menettely tarkoittaisi mahdollista velvoitetta muuttaa osa maatalousmaasta nurmelle viideksi vuodeksi.

Ennallistamisen menettelyn käyttöönotto on kuitenkin epätodennäköistä. Pysyvän nurmen vähenemistä tarkasteltaessa vertailuvuosi on 2018, joten pysyvän nurmen ala on Suomessa käytännössä lisääntymään päin. Nyt kun luonnonhoitonurmetkin ovat laskennassa mukana, tulee pysyvän nurmen määrä oletettavasti vain kasvamaan entisestään lähivuosina.

6. Katkaiseeko avokesanto nurmivuodet?

Kyllä.

7. Onko monipuolistaminen pysyvä vai "väliaikainen"?

Tukiehtoja voidaan tarkistaa vuosittain, mutta toistaiseksi mennään näillä säännöillä.

8. Monimuotoisuuskasvien kylvö saarekkeina tai kaistoina: Voiko siis kylvää esim. lajikkeittain raitoina?

Kyllä voi.

9. Onko avokesannolle mitä rajoituksia tai ehtoja?

Avokesannolle pitää olla jokin peruste, esim. salaojitus tai kestorikkakasvien torjunta. Avokesannolla pitää täyttyä maataloustoiminnan ehdot 15.9. mennessä, eli lohko pitää muokata, ruiskuttaa tai niittää.

10. Pitikö alle 0,5 ha lohkoista ottaa viljavuustutkimus vai riittikö, että käyttää viljavuusluokkaa hyvä? Entä jos ei lannoita näitä alle 0,5 ha lohkoja: pitääkö olla näyte?

Ei tarvitse ottaa omaa näytettä, vaan voi käyttää viereisen ojan tai tien toisella puolella olevan lohkon näytettä. Jos sopivaa viereistä lohkoa ei ole, voi käyttää typen osalta eloperäisen maan taulukkoarvoa ja fosforin osalta viljavuusluokkaa 6. Näytettä ei tarvita, jos tila ei ole hakenut ympäristökorvausta ja lohkoa ei lannoiteta. Jos hakee ympäristökorvausta ja lohkoa olisi mahdollista lannoittaa pitää käyttää lohkon omaa viljavuustutkimusta, viereistä näytettä tai taulukkoarvoa näillä alle 0,50 ha lohkoilla.

11. Voiko monivuotisen monimuotoisuuskaistan lohkoa vaihtaa kesken sitoumuskauden?

Kaistan pitää olla samassa paikassa sitoumuskauden loppuun asti.

12. Pölyttäjien ravintokasvit, siis käy myös 1 ha peruslohko?

Kyllä. Siis vähintään 0,5 ha:n peruslohko tai isommasta peruslohkosta vähintään 1 ha:n kasvulohko.

13. Voiko kerääjäkasvilla edelleen perustaa seuraavan vuoden nurmen?

Kyllä.

14. Sanottiinko että kerääjäkasvia ei voi kylvää samaan aikaan kuin pääkasvia? Siis heinänsiemenlaiteesta?

Kerääjäkasvin voi kylvää samaan aikaan pääkasvin kanssa.

15. Täsmäviljely-toimenpiteen täytti yhä urakoitsijan käyttö?

Muissa paitsi traktorin tai työkoneen automaattiohjauksessa käy urakoitsijan käyttö.

16. Katkaiseeko yksivuotinen kasvi pysyvän nurmen?

Kyllä katkaisee, jos se ei ole yksivuotinen nurmi.

17. Rehunurmikasvustojen aikaisin luvallinen lopetusajankohta?

Vanhan rehunurmen voi lopettaa, kun lohko on niitetty tai siitä on korjattu sato. Jos lohko päätetään aikaisin kesällä, nurmikasvustosta on hyvä ottaa Vipu-mobiililla kuva. Kuvalla pystyy tarvittaessa todistamaan, että lohkolla on ollut nurmikasvusto ja mahdollisuus korjata satoa.

18. Ei nyt ehkä suoraan liity tähän, mutta näkyykö maakunnassa paljon rikkakananhirssiä? Pitääkö siitä lajista ilmoittaa jonnekin?

Rikkakananhirssiä on esiintynyt myös Satakunnassa ja esiintyy todennäköisesti kasvavassa määrin. Sitä ei kuitenkaan ole luokiteltu virallisesti vieraslajiksi, joten sen torjumiseen ei ole periaatteessa velvoitetta eikä siitä tarvitse ilmoittaa minnekään. Käytännössä tietenkin torjuntaa kannattaa tehdä.

19. Nollaako vihanviljat pysyvät nurmet?

Kyllä.

20. Joko kipsin levitystä voi tehdä luomupelloille?

Luomussa olevat peltolohkot ovat EU:n luomusäädösten vuoksi poissa kipsin levityksen piiristä. Kipsin laatu on sellaista, ettei levitystä ole hyväksytty vielä luomuun mukaan. Natura 2000 -alueet ja pohjavesialueet on rajattu pois kipsiasetuksessa (VNA 510/2020).